

Завод за јавно здравље Лесковац

16000 Лесковац, Максима Ковачевића 11

E-mail: info@zzjzle.org.rs

Тел.: 016/245-219; 241-042; Факс: 016/244-910

CENTAR ZA ANALIZU, PLANIRANJE,
ORGANIZACIJU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE,
INFORMATIKU I BOSTATISTIKU U ZDRAVSTVU

A N A L I Z A   R A D A PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE JABLANIČKOG OKRUGA (DOMOVI ZDRAVLJA) U 2012. GODINI

LESKOVAC, JUN 2013. GODINE

Завод за јавно здравље Лесковац

16000 Лесковац, Максима Ковачевића 11

E-mail: info@zzjzle.org.rs

Тел.: 016/245-219; 241-042; Факс: 016/244-910

A N A L I Z A   R A D A PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE JABLANIČKOG OKRUGA (DOMOVI ZDRAVLJA) U 2012. GODINI

UVOD

U skladu sa preporukama iz Odluke o kriterijumima i merilima za raspoređivanje sredstava i ugovaranje poslova od opšteg interesa u zdravstvenoj zaštiti u 2012. godini urađena je Analiza rada Domova zdravlja Jablaničkog okruga (primarna zdravstvena zaštita) za 2012. godinu.

U okviru Analize, obrađeno je više podataka (u skladu sa uputstvom iz Odluke), kao što su:

- organizacija;
- obezbeđenost;
- rad i korišćenje primarne zdravstvene zaštite (PZZ);
- ispunjenost standarda mera izvršenja
  - . izabrani lekar, broj pregleda po 1 lekaru....,
  - . broj zaposlenih lekara, medicinskih tehničara i nemedicinskog kadra;
- broj laboratorijskih analiza (hematoloških, biohemijskih, urin) i
- broj usluga HMP (teren, ambulanta i broj usluga prevoza pacijenata).

U primarnoj zdravstvenoj zaštiti analiziran je rad evidentiran od strane službi domova zdravlja (zdravstvena zaštita dece; zdravstvena zaštita školske dece; zdravstvena zaštite žena; zdravstvena zaštita odraslih; hitna medicinska pomoć; kućno lečenje i medicinska nega u okviru zdravstvene zaštite odraslih; polivalentna patronažna služba; radiološka dijagnostika; laboratorijska dijagnostika; fizikalna medicina i rehabilitacija; specijalističko konsultativna služba - interna medicina, oftalmologija, otorinolaringologija, psihijatrija; pneumoftiziologija i stomatološka zdravstvena zaštita.

ORGANIZACIJA

Primarna zdravstvena zaštita pruža se u svih pet domova zdravlja, za šest opština (pet opština i grad Leskovac) Jablaničkog okruga.

Prema proceni Republičkog Zavoda za statistiku, procenjeni broj stanovnika u 2011. godini (po kojoj je planirano u 2012. godini) na području Jablaničkog okruga, uz korekciju Instituta za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović - Batut“ (uračunata i interno raseljena lica), iznosio je 228283. Posmatrano po dobnim grupama, kontigent lica starih od 0-6 godina procenjen je na 15299 ili 6,70% od ukupnog. Broj lica od 7-14 godina iznosio je 20579 (9,01%), od 15-18 godina iznosio je 11314 (4,96%), od 19-34 godine iznosio je 46442 (20,34%), od 35-49 godina iznosio je 46803 (20,41%), 50-64 godine iznosio je 46729 (20,47%), od 65-69 godine iznosio je 11296 (4,95%), od 70 i više godina iznosio je 30021 (13,15%) ili od 65 i više godina iznosio je 41317 lica ili 18,10% od ukupnog stanovnika. Broj žena od 15-49 godina iznosio je 53767 (23,55% od ukupne populacije) a od 15 i više godina 95750 (42,82% od ukupne populacije).

U daljem tekstu dat je organizacioni prikaz domova zdravlja i oblasti iz kojih pružaju primarnu zdravstvenu zaštitu.

DZ Bojnik obavlja zdravstvenu delatnost iz oblasti primarne zdravstvene zaštite kao samostalna zdravstvena ustanova za teritoriju opštine Bojnik.

Organizaciono, u samostalnom DZ Bojnik odgovarajuće službe pružale su zdravstvenu zaštitu, čime su pokrivene sledeće oblasti:

- zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta i studenata;
- zdravstvena zaštita žena;
- zdravstvena zaštita odraslog stanovništva u punktovima:
  - ZS Bojnik,
  - ZS Kosančić,
  - ZA Lapotince,
  - ZA Gornje Konjuvce,
  - ZA Gornji Brestovac i
  - ZA Orane;
- kućno lečenje i nega (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);
- hitna medicinska pomoć (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);
- polivalentna patronaža;
- laboratorijska dijagnostika;
- specijalističko konsultativna delatnost:
  - interna medicina;
  - (zaštita mentalnog zdravlja, oftalmologija, ORL- kadar drugih zdrav. ustanova);
  - pneumoftiziološka zaštita;
- stomatološka zdravstvena zaštita:
  - preventivna i dečja stomatologija,
  - stomatološka zaštita odraslog stanovništva.

DZ Vlasotince ima složenu organizacionu formu. Obavlja zdravstvenu delatnost iz oblasti primarne zdravstvene zaštite kao samostalna zdravstvena ustanova za teritoriju opština Vlasotince i Crna Trava (preko DZ Vlasotince i OOZZ Crna Trava).

Organizaciono, u samostalnom DZ Vlasotince odgovarajuće službe pružale su zdravstvenu zaštitu iz sledećih oblasti (za potrebe opština Vlasotince i Crna Trava):

- zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta i studenata;
- zdravstvena zaštita žena;
- zdravstvena zaštitu odraslog stanovništva u punktovima
  - ZS Vlasotince,
  - ZA Svode,
  - ZA Prisjan,
  - ZA Tegošnica,
  - ZA Lomnica (3x nedeljno),
  - ZA Lopušnja (2x nedeljno),
  - ZA Orašje (2x nedeljno),
  - ZA Stajkovce (2x nedeljno),
  - ZA Dadince (1x nedeljno, 1/2 r.v.).
- stomatološka zdravstvena zaštita:
  - preventivna i dečja stomatologija,
  - stomatološka zaštita odraslog stanovništva.

Specijalističko konsultativne usluge za potrebe DZ Vlasotince i OOZZ Crna Trava pružaju se u Vlasotincu (sledeće oblasti):

- fizikalna medicina i rehabilitacija,
- oftalmologija,
- interna medicina,
- pneumoftiziološka zaštita
- dermatovenerologija;
- stomatološka zdravstvena zaštita:
  - preventivna i dečja stomatologija,
  - stomatološka zaštita odraslog stanovništva.

U OOZZ Crna Trava odgovarajuće službe pružale su zdravstvenu zaštitu, čime su pokrivene sledeće oblasti:

- zdravstvena zaštita odraslog stanovništva u punktovima:
  - ZS Crna Trava,
  - ZS Sastav Reka,
  - ZA Gradska,
  - ZA Preslap (1x nedeljno) i
  - ZA Kalna (1x nedeljno);
- kućno lečenje i nega (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);
- hitna medicinska pomoć (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);
- polivalentna patronaža;
- laboratorijska dijagnostika.

DZ Lebane obavlja zdravstvenu delatnost iz oblasti primarne zdravstvene zaštite kao samostalna zdravstvena ustanova za teritoriju opštine Lebane.

Organizaciono, u samostalnom DZ Lebane odgovarajuće službe pružale su zdravstvenu zaštitu iz sledećih oblasti:

- zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta i studenata;
- zdravstvena zaštita žena;
- zdravstvena zaštitu odraslog stanovništva;
  - ZS Lebane,
  - ZS Bošnjace,
  - ZA Popovce (2x nedeljno),
  - ZA Prekopčelice (2x nedeljno),
  - ZA Buvce (1x nedeljno),
  - ZA Slišane (2x nedeljno), i
  - ZA Klajić (2x nedeljno);
- hitna medicinska pomoć;
- polivalentna patronažna služba;
- laboratorijska dijagnostika;
- rendgen i ultrazvučna dijagnostika;
- fizikalna medicina i rehabilitacija;
- specijalističko konsultativna delatnost
  - zaštita mentalnog zdravlja,
  - oftalmologija,
  - otorinolaringologija,
  - interna medicina,
  - pneumoftiziološka zaštita;
- stomatološka zdravstvena zaštita:
  - preventivna i dečja stomatologija,
  - stomatološka zaštita odraslog stanovništva.

Dom zdravlja Leskovac obavlja zdravstvenu delatnost iz oblasti primarne zdravstvene zaštite kao samostalna zdravstvena ustanova za teritoriju opštine (grada) Leskovac. Ima složenu organizacionu formu. Čine ga tri ogranka oskovne zdravstvene zaštite i to OOZZ Leskovac, OOZZ Vučje i OOZZ Grdelica. Karakteristično je da ogranci sa neznatnim teritorijalnim izmenama pokrivaju teritorije nekadašnjih opština, koje su integrisane u opštinu Leskovac (sada grad Leskovac). Postoji inicijativa građana opštine ka dezintegraciji i ponovnom formiranju nekadašnjih opština, iz pre svega praktičnih razloga.

Organizaciono, DZ Leskovac, OOZZ Leskovac u svom sastavu ima odgovarajuće službe za pružanje zdravstvene zaštite iz sledećih oblasti:

- zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta i studenata;
- zdravstvena zaštita žena;
- zdravstvena zaštitu odraslog stanovništva u punktovima:
  - ZS u gradu Leskovcu, broj 1, 2, 3 i 4,
  - ZS Brestovac,
  - ZS Pečenjevce,

- ZS Manojlovce,
- ZS Belanovce,
- ZS Turekovac,
- ZS Guberevac,
- ZA Donje Brijanje,
- ZA Donja Jajina,
- ZA Razgojna,
- ZA Orašac,
- ZA Jašunja,
- ZA Oraovica,
- ZA Donja Lokošnica,
- ZA Bogojevce,
- ZA Babičko,
- ZA Draškovac,
- ZA Bobište i
- ZA Nakrivanj
- kućno lečenje i nega;
- hitna medicinska pomoć;
- polivalentna patronažna služba;
- laboratorijska dijagnostika;
- rendgen i ultrazvučna dijagnostika;
- fizička medicina i rehabilitacija;
- specijalističko konsultativna delatnost (obavlja kadar Opšte bolnice Leskovac)
  - zaštita mentalnog zdravlja (obavlja kadar Opšte bolnice Leskovac),
  - oftalmologija (obavlja kadar Opšte bolnice Leskovac),
  - otorinolaringologija (obavlja kadar Opšte bolnice Leskovac),
  - interna medicina (obavlja kadar Opšte bolnice Leskovac),
- pneumoftiziološka zaštita (obavlja kadar Opšte bolnice Leskovac);
- stomatološka služba.

DZ Leskovac, OOZZ Vučje organizaciono, u svom sastavu ima odgovarajuće službe za pružanje zdravstvene zaštite iz sledećih oblasti:

- zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta i studenata;
- zdravstvena zaštita žena;
- zdravstvena zaštita odraslog stanovništva u punktovima:
  - ZS u gradu Vučju,
  - ZS Strojkovce,
  - ZS Miroševce,
  - ZA Barje,
  - ZA Bunuški Čifluk,
  - ZA Nakrivan,
  - ZA Gornja Jajina i
  - ZA Oruglica.
- kućno lečenje i nega (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);
- hitna medicinska pomoć (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);

- polivalentna patronažna služba;
- laboratorijska dijagnostika;
- specijalističko konsultativna delatnost
  - interna medicina (obavlja kadar Opšte bolnice Leskovac),
- stomatološka zdravstvena zaštita:
  - preventivna i dečja stomatologija,
  - stomatološka zaštita odraslog stanovništva.

DZ Leskovac, OOZZ Grdelica organizaciono, u svom sastavu ima odgovarajuće službe za pružanje zdravstvene zaštite iz sledećih oblasti:

- zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta i studenata;
- zdravstvena zaštita žena;
- zdravstvena zaštita odraslog stanovništva u punktovima:
  - ZS u gradu Grdelici,
  - ZS Predejane,
  - ZS Grabovnica,
  - ZA Velika Kopašnica,
  - ZA Sejanica i
  - ZA Tulovo.
- kućno lečenje i nega (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);
- hitna medicinska pomoć (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);
- polivalentna patronažna služba;
- laboratorijska dijagnostika,
  - interna medicina (obavlja kadar Opšte bolnice Leskovac),
- stomatološka zdravstvena zaštita:
  - preventivna i dečja stomatologija,
  - stomatološka zaštita odraslog stanovništva.

DZ Medveđa obavlja zdravstvenu delatnost iz oblasti primarne zdravstvene zaštite kao samostalna zdravstvena ustanova za teritoriju opštine Medveđa.

Organizaciono, u samostalnom DZ Medveđa odgovarajuće službe pružale su zdravstvenu zaštitu iz sledećih oblasti:

- zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta i studenata;
- zdravstvena zaštita žena;
- zdravstvena zaštitu odraslog stanovništva;
  - ZS Medveđa,
  - ZS Sijarinska Banja,
  - ZA Tulare,
  - ZA Lece,
  - ZA Ravna Banja,
  - ZA Bućumet i
  - ZA Retkocer;
- kućno lečenje i nega (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);

- hitna medicinska pomoć (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);
- polivalentna patronažna služba;
- laboratorijska dijagnostika;
- specijalističko konsultativna delatnost
  - interna medicina,
- pneumoftiziološka zaštita;
- stomatološka zdravstvena zaštita:
  - preventivna i dečja stomatologija,
  - stomatološka zaštita odraslog stanovništva.

OBEZBEĐENOST

Domovi zdravlja Jablaničkog okruga u predviđenim oblastima- službama zdravstvene zaštite u 2012. godini ukupno su imali (obezbedili) sledeći kadar: 319 lekara, 83 stomatologa, 58 zdravstvenih radnika sa VŠS, 576 zdravstvenih radnika sa SSS, 113 administrativnih i 239 tehničkih radnika (tabela broj 1) ili ukupno 1405 radnika. U odnosu na 2011. godinu manji je broj doktora medicine za 10, isti je broj doktora stomatologije, više je zdravstvenih radnika sa VŠS za 7, manji je broj zdravstvenih radnika sa SSS za 16, manji je broj administrativnih radnika za 16 a veći kod tehničkih radnika za 1. Po oblastima PZZ stanje je bilo sledeće:

Zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta

Zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta (tabela broj 2) - radilo je 26 doktora medicine (od toga 25 je specijalista) i 33 medicinske sestre- tehničari, 1,27 po lekaru. Broj dece po 1 lekaru iznosio je 588,42 a po 1 medicinskoj sestri- tehničaru 463,61. U odnosu na 2011. godinu manji je broj doktora medicine za 5 a medicinskih sestara- tehničara sa VŠS i SSS za 4;

Zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta

Zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta i studenata (tabela broj 3) - radilo je 25 doktora medicine (od toga 9 je specijalista) i 31 medicinska sestra- tehničar, 1,24 po 1 lekaru. Broj dece i omladine po 1 lekaru iznosio je 1275,72 a po 1 medicinskoj sestri- tehničaru 1028,81. U odnosu na 2011. godinu manji je broj doktora medicine za 2 a medicinskih sestara- tehničara sa VŠS i SSS za 3;

Zdravstvena zaštita žena

Zdravstvena zaštita žena (tabela broj 4) - radilo je 19 doktora medicine (od toga 17 specijalista) i 28 medicinskih sestara- tehničara, 1,47 po lekaru. Broj žena po 1 lekaru iznosio je 5039,47 a po 1 medicinskoj sestri- tehničaru 3419,64. U odnosu na 2011. godinu manji je broj doktora medicine za 1 a broj medicinskih sestara- tehničara sa VŠS i SSS veći je za 2;

Zdravstvena zaštita radnika

Zdravstvena zaštita radnika (tabela broj 5) - sprovodi se u okviru zdravstvene zaštite odraslih. U tabeli je iskazan kadar DZ Leskovac, specifična zdravstvena zaštita,

koja se finansira naplatom usluga. Stanje kadra je nepromenjeno u odnosu na 2011. godinu;

Zdravstvena zaštitu odraslog stanovništva

Zdravstvena zaštitu odraslog stanovništva (tabela broj 6) - radilo je 149 doktora medicine, od toga 59 je specijalista i 173 medicinske sestre- tehničari, 1,16 po lekaru. Broj odraslih po 1 lekaru iznosio je 1215,38 a po 1 medicinskoj sestri- tehničaru 1046,77. U odnosu na 2011. godinu veći je broj doktora medicine za 11 a manji je broj medicinskih sestara- tehničara sa VŠS i SSS za 7;

Kućno lečenje i nega

Kućno lečenje i nega (tabela broj 14) obavlja se u okviru zdravstvene zaštite odraslih (opšta medicina) u DZ Bojnik, DZ Lebane i DZ Medveđa a kao služba postoji (u skladu sa Pravilnikom) u DZ Vlasotince (pri HMP) i DZ Leskovac. Ukupan kadar iznosi: 10 doktora medicine, od toga 3 su specijaliste i 25 medicinskih sestara- tehničara, 2,50 po lekaru. Broj pregleda po 1 lekaru iznosio je 2692,30 a dijagnostičko terapijskih usluga po 1 medicinskoj sestri- tehničaru 2879,08. U odnosu na 2011. godinu, kadar je približno isti;

Hitna medicinska pomoć

Hitna medicinska pomoć (tabela broj 13) obavljala se u okviru zdravstvene zaštite odraslih (opšta medicina) u DZ Bojnik i DZ Medveđa a kao samostalna služba postoji (u skladu sa Pravilnikom) u DZ Vlasotince, DZ Lebane i DZ Leskovac;

Ukupan kadar iznosi je: 39 doktora medicine, od toga 18 je specijalista i 49 medicinskih sestara- tehničara, 1,26 po lekaru. Broj usluga po 1 lekaru iznosio je 3829,33 a po 1 medicinskoj sestri- tehničaru 3047,84. U odnosu na 2011. godinu kadar je smanjen za 8 doktora medicine i 10 medicinskih sestri- tehničara.

Polivalentno patronažna služba

Polivalentna patronažna služba (tabela broj 7) - radilo je 48 patronažnih sestara (7 sa VŠS). U odnosu na 2011. godinu ukupno je manji broj patronažnih sestara za 3. Broj osiguranika po 1 patronažnoj sestri- tehničaru iznosio je 4755,90;

Laboratorijska dijagnostika

Laboratorijska dijagnostika (tabela broj 8-1) - radilo je 9 doktor medicine (7 specijalista), 1 zdravstveni saradnik sa VSS i 47 laboratorijskih tehničara, 4,70 po lekaru i zdravstvenom saradniku sa VSS. U odnosu na 2011. godinu kadar je uvećan za 1 doktora medicine i 1 laboratorijskog tehničara;

Rendgen i ultrazvučna dijagnostika

Rendgen i ultrazvučna dijagnostika (tabela broj 8-2) - radilo je 8 doktor medicine (5 specijalista) i 13 radiološki tehničar, 1,62 po lekaru. U odnosu na 2011. godinu kadar je uvećan za 1 doktora medicine i 1 radiološkog tehničara;

Specijalističko konsultativna delatnost (tabela broj 9- 1 do 9- 7)

Fizikalna medicina i rehabilitacija

Fizikalna medicina i rehabilitacija (tabela broj 9- 1) - iz ove oblasti sopstvenim kadrom pružaju se usluge u DZ Vlasotince, DZ Lebane i DZ Leskovac i to 3 doktora medicine, specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije i 9 fizioterapeutska tehničara, 3,00 po lekaru. U odnosu na 2011. godinu kadar je manji za 2 fizioterapeuta. Od ukupno 4 iskazana doktora medicine u DZ Leskovac, 1 je specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije, 2 su specijalisti sportske medicine i 1 je bez specijalizacije;

Zaštita mentalnog zdravlja

Zaštita mentalnog zdravlja (tabela broj 9- 2)- iz ove oblasti sopstvenim kadrom pružaju se usluge u DZ Lebane: 1 doktor medicine, specijalista i 1 medicinska sestra-tehničar, 1,00 po lekaru. U odnosu na 2011. godinu kadar je nepromenjen;

U ostalim domovima zdravlja usluge iz ove oblasti pruža kadar Opšte bolnice Leskovac, bilo dolaskom na teren ili upućivanjem pacijenata u ovu zdravstvenu ustanovu u kojoj je i iskazan rad;

Oftalmologija

Oftalmologija (tabela broj 9 - 3)- iz ove oblasti sopstvenim kadrom pružaju se usluge u DZ Vlasotince i DZ Lebane a u ostalim preko kadra Opšte bolnice Leskovac. Kadar čine 2 doktor medicine, specijalista i 2 medicinske sestre- tehničar, 1,0 po lekaru. U odnosu na 2011. godinu kadar je nepromenjen;

Otorinolaringologija

Otorinolaringologija (tabela broj 9 - 4)- iz ove oblasti sopstvenim kadrom pružaju se usluge u DZ Lebane. Ukupno je angažovan 1 doktora medicine, specijalista i 1 medicinska sestra- tehničar, 1,00 po lekaru. U odnosu na 2011. godinu kadar je ostao nepromenjen;

Interna medicina

Interna medicina (tabela broj 9 - 5)- iz ove oblasti sopstvenim kadrom pružaju se usluge u DZ Bojnik, DZ Vlasotince, DZ Lebane i DZ Medveda a za potrebe DZ Leskovac to čini Opšta bolnica Leskovac. Angažovano je ukupno 6 doktora medicine (5 specijalista) i 8 medicinske sestre- tehničar, 1,33 po lekaru. U odnosu na 2011. godinu veći je broj doktora medicine za 1a broj medicinskih sestara- tehničara sa VŠS i SSS ostao je nepromenjen;

Pneumoftiziološka zaštita

Pneumoftiziološka zaštita (tabela broj 9 - 6) - iz ove oblasti sopstvenim kadrom pružaju se usluge u DZ Vlasotince i DZ Lebane. Angažovana su ukupno 2 doktora medicine, specijaliste i 2 medicinske sestre- tehničari, 1,00 po lekaru. U odnosu na 2011. godinu kadar je nepromenjen. Potrebe ostalih domova zdravlja zadovoljava kadar Opšte bolnice Leskovac, gde je i iskazana realizacija;

Dermatovenerologija

Otorinolaringologija (tabela broj 9 - 7)- iz ove oblasti sopstvenim kadrom pružaju se usluge u DZ Vlasotince. Ukupno je angažovan 1 doktora medicine, specijalista i 1

medicinska sestra- tehničar, 1,00 po lekaru. U odnosu na 2011. godinu kadar je ostao nepromenjen;

Stomatološka služba

Stomatološka služba (tabela broj 12) - radilo je ukupno 84 doktora stomatologije, od toga 54 specijalista, 21 stomatološki tehničar i 86 stomatoloških sestara- tehničara asistenata, sa odnosom 0,25 i 1,02 ili ukupno 1,27 po stomatologu. U odnosu na 2011. godinu veći je broj doktora stomatologije za 1 a manji je broj stomatoloških tehničara za 1 i stomatoloških sestara- tehničara asistenata za 1.

RAD I KORIŠĆENJE PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta

Kod zdravstvene zaštite dece predškolskog uzrasta (tabela broj 10), ukupno su realizovane 123042 kurativne posete lekaru, od toga su 78983 prve, što je 4732,38 poseta po lekaru. Indeks broja prvih poseta prema broju ponovnih poseta iznosio je 1,79 (veći je broj prvih poseta od ponovnih). Broj usluga (ukupno) medicinskih sestara- tehničara iznosio je 38187 (prosečno 1157,18 po 1 medicinskoj sestri- tehničaru).

Zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta i studenata

Kod zdravstvene zaštite dece školskog uzrasta i studenata (tabela broj 10), ukupno su realizovane 118442 kurativne posete lekaru, od toga 87215 prvih, što je 4737,68 po lekaru. Indeks broja prvih poseta prema broju ponovnih poseta iznosio je 2,79 (veći je broj prvih poseta od ponovnih). Broj usluga (ukupno) medicinskih sestara- tehničara iznosio je 224191 (prosečno 780,35 po 1 medicinskoj sestri- tehničaru).

Zdravstvena zaštita žena

Kod zdravstvene zaštite žena (tabela broj 10), ukupno je realizovano 49749 kurativnih poseta lekaru, od toga 25625 prvih, što je 2618,37 kurativnih poseta po lekaru. Indeks broja prvih poseta prema broju ponovnih poseta je 1,06 (veći je broj prvih poseta od ponovnih). Broj usluga (ukupno) medicinskih sestara- tehničara iznosio je 14309 (prosečno 511,04 po 1 medicinskoj sestri- tehničaru).

Zdravstvena zaštita radnika

Zdravstvena zaštita radnika (tabela broj 10), pružana je u okviru zdravstvene zaštite odraslih. Posebno je iskazana u DZ Leskovac za specifičnu zdravstvenu zaštitu, koju finansiraju korisnici usluga a ne RFZO. Ukupno je bilo 6285 poseta lekaru, od toga 5120 prvih, što je 1571,25 po lekaru. Indeks broja prvih poseta prema broju ponovnih poseta iznosio je 4,39 (veći je broj prvih poseta od ponovnih). Broj usluga (ukupno) medicinskih sestara- tehničara iznosio je 4413 (prosečno 735,5 usluga po 1 medicinskoj sestri- tehničaru).

Zdravstvena zaštitu odraslog stanovništva

Kod zdravstvene zaštite odraslog stanovništva (tabela broj 10), ukupno je obavljeno 1017828 kurativnih poseta lekaru, od toga 690285 prvih, što je 6831,06

kurativnih poseta po lekaru. Indeks broja prvih poseta prema broju ponovnih poseta iznosio je 2,11 (veći je broj prvih poseta od ponovnih). Broj usluga (ukupno) medicinskih sestara- tehničara iznosio je 343031 (prosečno 1982,84 po 1 medicinskoj sestri- tehničaru).

Kućno lečenje i nega

Kod ovog oblika zdravstvene zaštite (tabele broj 14),, ukupno je pruženo 26923 pregleda lekara (2692,3 po lekaru) i 71977 dijagnostičko terapijskih usluga medicinskih sestara- tehničara (prosečno 2879,08 dijagnostičko terapijskih usluga po 1 medicinskoj sestri- tehničaru). DZ Lebane je iskazao lekarske usluge iako po Pravilniku nema pravo na postojanje ove službe jer usluge pruža lekarski kadar zdravstvene zaštite odraslih.

Hitna medicinska pomoć

U hitnoj medicinskoj pomoći (tabele broj 13) ukupno je obavljeno 149344 pregleda (van zdravstvene ustanove 19567 i u zdravstvenoj ustanovi 129777) ili prosečno 3829,33 po lekaru. Ukupno, prosečan broj usluga po 1 medicinskoj sestri- tehničaru iznosio je 3047,84. Sanitetskim prevozom realizovano je pređenih 1058314 km.

Polivalentna patronažna služba

Polivalentna patronažna služba (tabele broj 7 i 11), ukupno je obavila 50402 patronažne posete, što je 1050,04 posete po 1 patronažnoj sestari.

Laboratorijska dijagnostika

Laboratorijska dijagnostika (tabela broj 8 - 1) imala je realizaciju od 132968 uzorkovanja i 1046881 analizu. Broj obavljenih analiza po 1 izvršiocu VSS iznosio je 104688,10 a po 1 izvršiocu sa VŠS ili SSS 22274,06 analiza.

Rendgen i ultrazvučna dijagnostika

Rendgen dijagnostika (tabela broj 8 - 2) imala je realizaciju od ukupno 74780 usluga, od toga 54603 radiološke i 20177 ultrazvučnih usluga. Ukupno, prosečan broj usluga (radiografija i ultrazvuk) po lekaru iznosio je 9347,50 usluga a po 1 radiološkom tehničaru 57521,31 usluga.

Specijalističko konsultativna delatnost:

Fizikalna medicina i rehabilitacija

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti fizikalne medicine i rehabilitacije (tabela broj 9 - 1) iskazan je rad DZ Vlasotince, DZ Lebane i DZ Leskovac (1 spec. fizikalne medicine i rehabilitacije, 2 spec. sportske medicine i 1 doktor medicine). Sve ostale domove zdravlja svojim radom pokriva Opšta bolnica Leskovac i Specijalna bolnica za rehabilitaciju "Gejzer" Sijarinsla Banj, opština Medveda. Ukupno je obavljeno 11229 pregleda lekara (prosečno 1871,50 po lekaru ili 3743 po 1 specijalisti fizikalne medicine i rehabilitacije) i 62277 fizioterapeutskih usluga ili 6919,67 po izvršiocu fizioterapeutu.

Zaštita mentalnog zdravlja

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti zaštite mentalnog zdravlja (tabela broj 9 - 2) iskazan je rad DZ Lebane. Sve ostale domove zdravlja svojim radom pokriva Opšta bolnica Leskovac. Ukupno su obavljena 3434 specijalističko -konsultativna pregleda i 786 dijagnostičko terapijskih usluga i isto toliko po izvršiocu (lekaru i medicinskoj sestri-tehničaru).

Oftalmologija

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti oftalmologije (tabela broj 9 - 3) iskazan je rad DZ Vlasotince i DZ Lebane. Sve ostale domove zdravlja svojim radom pokriva Opšta bolnica Leskovac. Ukupno je obavljeno 7743 pregleda i 2699 dijagnostičko terapijskih usluga ili ukupno 10442 usluge (prosečno po lekaru 3871,5 pregled i 2699 dijagnostičko terapijskih usluga po 1 medicinskoj sestri- tehničaru).

Otorinolaringologija

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti otorinolaringologije (tabela broj 9 - 4) iskazan je rad DZ Lebane. Sve ostale domove zdravlja svojim radom pokriva Opšta bolnica Leskovac. Ukupno su obavljena 3798 specijalističko- konsultativna pregleda i 1842 dijagnostičko terapijske usluga, koliko je i po jednom izvršiocu (DZ Lebane).

Interna medicina

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti interne medicine (tabela broj 9 - 5) iskazan je rad svih domova zdravlja osim DZ Leskovac koga svojim radom pokriva Opšta bolnica Leskovac. Ukupno je obavljeno 19331 specijalističko- konsultativnih pregleda (3866,20 po lekaru specijalisti- 5 a 1 je na specijalizaciji) i pruženo 17340 dijagnostičko terapijskih usluga kod ostalih zdravstvenih radnika (2167,5 po 1 medicinskoj sestri- tehničaru).

Pneumoftiziološka zaštita

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti pneumoftiziologije (tabela broj 9 - 6) iskazan je rad DZ Vlasotince i DZ Lebane. Sve ostale domove zdravlja svojim radom pokriva Opšta bolnica Leskovac. Ukupno je obavljeno 3646 specijalističko- konsultativnih pregleda (1823 po lekaru) i 469 dijagnostičko terapijskih usluga kod ostalih zdravstvenih radnika (234,5 po 1 medicinskoj sestri- tehničaru).

Dermatovenerološka zaštita

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti dermatovenerologije (tabela broj 9 - 7) iskazan je rad DZ Vlasotince. Sve ostale domove zdravlja svojim radom pokriva Opšta bolnica Leskovac. Ukupno je obavljeno 3397 specijalističko- konsultativna pregleda (3397 po lekaru) i 489 dijagnostičko terapijskih usluga kod ostalih zdravstvenih radnika (489 po 1 medicinskoj sestri- tehničaru).

Stomatološka služba

U stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti (tabela broj 15) ukupno je realizovano 143119 poseta (u proseku 1703,8 po stomatologu). Od navedenog, 53728 su prve posete. Indeks broja prvih poseta prema broju ponovnih poseta iznosi 0,47 (manji je broj prvih poseta od ponovnih) ili ponovnih prema prvim posetama 2,13 (veći je broj ponovnih

poseta od prvih). Plombirano je 36736 zuba a izvađeno 24871 (odnos broja plombiranih zuba prema broju izvađenih iznosi 1,48 ili broja izvađenih prema broju plumbiranim iznosi 0,68 (veći je broj plumbiranih od broja izvađenih zuba). Obavljen je 2910 protetičkih radova.

BROJ LABORATORIJSKIH ANALIZA

Kao što je navedeno u poglavlju "Rad i korišćenje primarne zdravstvene zaštite" laboratorijska dijagnostika (tabela broj 8 - 1) imala je realizaciju od 132968 uzorkovanja i 1046881 analizu. Broj obavljenih analiza po 1 izvršiocu VSS iznosio je 104688,10 a po 1 izvršiocu sa VŠS ili SSS 22274,06 analiza.

BROJ USLUGA HITNE MEDICINSKE POMOĆI

Kao što je navedeno u poglavlju "Rad i korišćenje primarne zdravstvene zaštite" u okviru pružanja usluga iz oblasti hitne medicinske pomoći, (tabele broj 13) ukupno je obavljeno 149344 pregleda (van zdravstvene ustanove 19567 i u zdravstvenoj ustanovi 129777) ili prosečno 3829,33 po lekaru. Ukupno, prosečan broj usluga po 1 medicinskoj sestri- tehničaru iznosio je 3047,84. Sanitetskim prevozom realizovano je pređenih 1058314 km.

ISPUNJENJE STANDARDA MERA IZVRŠENJA ZA IZABRANOG DOKTORA MEDICINE/STOMATOLOGIJE

Prema Pravilniku o bližim uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti u zdravstvenim ustanovama i drugim oblicima zdravstvene službe ("Sl. Glasnik RS" broj 43/2006., 112/2009., 50/2010., 79/2011., 10/2012., 119/2012. i 22/2013.) dat je prikaz mera izvršenja.

Zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta

Kod zdravstvene zaštite dece predškolskog uzrasta (tabele broj 10) broj izvršenih usluga po jednom lekaru niži je od broja predviđenog normativom iz Pravilnika o bližim uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti u zdravstvenim ustanovama i drugim oblicima zdravstvene službe kao i realizacija usluga po jednoj medicinskoj sestari/tehničaru (kadar nije dovoljno iskorišćen).

Zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta i studenata

Kod zdravstvene zaštite dece školskog uzrasta i studenata (tabele broj 10) broj izvršenih usluga po jednom lekaru i po jednoj medicinskoj sestari- tehničaru niži je od broja predviđenog normativom (kadar nije dovoljno iskorišćen).

Zdravstvena zaštita žena

Kod zdravstvene zaštite žena (tabele broj 10) broj izvršenih usluga po jednom lekaru znatno je niži od broja predviđenog normativom,kao i po jednoj medicinskoj sestari- tehničaru (kadar nije dovoljno iskorišćen).

Zdravstvena zaštita radnika

Kod zdravstvene zaštite radnika (tabele broj 10) broj izvršenih usluga po jednom lekaru i po jednoj medicinskoj sestari- tehničaru znatno je niži od broja predviđenog normativom (kadar nije dovoljno iskorišćen).

Zdravstvena zaštitu odraslog stanovništva

Kod zdravstvene zaštite odraslog stanovništva (tabele broj 10) broj izvršenih usluga po jednom lekaru i po jednoj medicinskoj sestari- tehničaru nešto je niži od broja predviđenog normativom (kadar nije dovoljno iskorišćen).

Hitna medicinska pomoć

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti hitne medicinske pomoći (tabele broj 13) broj izvršenih usluga po jednom lekaru i po jednoj medicinskoj sestari- tehničaru značajno je visok u odnosu na srodnu granu (u Pravilniku ne postoji normativ za ovu oblast), tako da se može smatrati da je postojeći kadar dovoljno iskorišćen.

Kućno lečenje i nega

Kod ovog oblika zdravstvene zaštite (tabele broj 14) broj izvršenih usluga po jednoj medicinskoj sestri- tehničaru znatno je viši od broja predviđenog normativom (kadar je izuzetno mnogo iskorišćen).

Polivalentna patronažna služba

U Polivalentnoj patronažnoj službi (tabele broj 11) broj izvršenih usluga po jednoj patronažnoj sestri znatno je niži je od broja predviđenog normativom (kadar nije dovoljno iskorišćen).

Laboratorijska dijagnostika

Broj obavljenih analiza (tabela broj 8 - 1) po 1 izvršiocu VSS niži je od broja predviđenog normativom (kadar nije dovoljno iskorišćen) a po 1 izvršiocu sa VŠS ili SS je nešto viši od normativa (kadar je dovoljno iskorišćen).

Rendgen i ultrazvučna dijagnostika

U rendgen i ultrazvučnoj dijagnostici (tabela broj 8 - 2) broj izvršenih usluga po jednom lekaru je optimalan u odnosu na broj predviđen normativom.

Fizikalna medicina i rehabilitacija

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti fizikalne medicine i rehabilitacije (tabela broj 9 - 1) broj izvršenih usluga po jednom lekaru nije u skladu je sa brojem predviđenim normativom (kadar nije dovoljno iskorišćen) a kod fizioterapeutskih usluga je znatno viši po 1 izvršiocu u odnosu na važeće normative (kadar je dovoljno iskorišćen).

Specijalističko konsultativna delatnost

Zaštita mentalnog zdravlja

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti zaštite mentalnog zdravlja(tabela broj 9 - 2) broj izvršenih usluga po jednom lekaru nešto je viši od broja predviđenog normativom

(kadarije dovoljno iskorišćen) a po jednoj medicinskoj sestri- tehničaru je niži (kadar nije dovoljno iskorišćen).

Oftalmologija

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti oftalmologije (tabela broj 9 - 3) broj izvršenih usluga po jednom lekaru niži je od broja predviđenog normativom kao i po jednoj medicinskoj sestri- tehničaru (kadar nije dovoljno iskorišćen).

Otorinolaringologija

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti otorinolaringologije (tabela broj 9 - 4) broj izvršenih usluga/poseta po jednom lekaru niži je od broja predviđenog normativom i po jednoj medicinskoj sestri- tehničaru (kadar je nedovoljno iskorišćen).

Interna medicina

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti interne medicine (tabela broj 9 - 5) broj izvršenih usluga po jednom lekaru niži je od broja predviđenog normativom i po jednoj medicinskoj sestri- tehničaru (kadar je nedovoljno iskorišćen).

Pneumoftiziološka zaštita

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti pneumoftiziološke zaštite (tabela broj 9 - 6) broj izvršenih usluga po jednom lekaru niži je od broja predviđenog normativom, kao i po jednoj medicinskoj sestri- tehničaru (kadar je nedovoljno iskorišćen).

Dermatovenerološka zaštita

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti dermatovenerologije(tabela broj 9 - 7) broj izvršenih usluga po jednom lekaru niži je od broja predviđenog normativom, kao i po jednoj medicinskoj sestri- tehničaru (kadar je nedovoljno iskorišćen).

Stomatološka služba

U stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti (tabela broj 15), ukupno, broj izvršenih usluga po jednom doktoru stomatologije niži je od broja predviđenog normativom i po jednom stomatološkom asistentu i tehničaru .

ISPUNJENJE STANDARDA BROJA ZAPOSLENIH LEKARA, STOMATOLOGA, MED. SESTARA, ZDRAVSTVENIH SARADNIKA I NEMEDICINSKOG KADRA

U svim navedenim oblastima zdravstvene zaštite iz kojih obavljaju zdravstvenu delatnost domovi zdravlja ima dovoljan broj zdravstvenih radnika, nešto više od normativa kadra iz pomenutog Pravilnika, što je Ministarstvo zdravlja Republike Srbije prihvatiло kod određivanja kvota broja zdravstvenih radnika, zdravstvenih saradnika i nemedicinskog kadra (ugovoreni broj radnika). Broj nemedicinskih radnika nešta je veći od broja koji je predviđen normativima iz Pravilnika. Kadrom, koji je iznad normativima određenog broja a koji je prihvaćen od Ministarstva zdravlja Republike Srbije, omogućena je bolju pokrivenost terenskih zdravstvenih stanica i ambulanti.

Z A K LJ U Č A K

Na osnovu napred iznetog, mogu se izvesti određeni zaključci u vezi rada domova zdravlja Jablaničkog okruga u 2012. godini.

Domovi zdravlja pružali su primarnu zdravstvenu zaštitu stanovništvu sa nepovoljnim demografskim karakteristikama, pre svega zbog prisutne duboke demografske starosti stanovništva i procesa depopulacije istog.

Organizacija punktova primarne zdravstvene zaštite pokazala se kroz dugi niz godina kao najadekvatnija za postojeći položaj- lokaciju naseljenih mesta opština Jablaničkog okruga.

Obezbeđenost kadrom je dobra u svim oblastima zdravstvene zaštite koju pružaju domovi zdravlja.

U okviru rada i korišćenja primarne zdravstvene zaštite i ispunjenja standarda mera izvršenja za izabranog doktora i stomatologa uočava se da je opterećenost lekara u više oblasti brojem usluga manja od one koju predviđaju normativi kod: zdravstvene zaštite dece predškolskog uzrasta, zdravstvene zaštite dece školskog uzrasta, zdravstvene zaštite žena, zdravstvene zaštite odraslih, laboratorijske dijagnostike, fizikalne medicine i rehabilitacije, oftalmologije, otorinolaringologije, interne medicine, pneumoftiziologije, dermatovenerologije i stomatologije.

U okviru rada i korišćenja primarne zdravstvene zaštite i ispunjenja standarda mera izvršenja za zdravstvene radnike sa VŠS i SŠS uočava se da je njihova opterećenost brojem usluga manja od normativima predviđene kod zdravstvene zaštite dece predškolskog uzrasta, zdravstvene zaštite dece školskog uzrasta, zdravstvene zaštite žena, zdravstvene zaštite odraslih, PPS, iz oblasti kućnog lečenja i nege, psihijatrije, oftalmologije, otorinolaringologije, interne medicine, pneumoftiziologije, dermatovenerologije i stomatologije.

U okviru rada i korišćenja primarne zdravstvene zaštite i ispunjenja standarda mera izvršenja za izabranog doktora i stomatologa uočava se da je opterećenost brojem usluga veća od normativima predviđene kod zdravstvene zaštite iz oblasti hitne medicinske pomoći, kućnog lečenja i nege, radiološke i ultrazvučne dijagnostike i zaštite mentalnog zdravlja.

U okviru rada i korišćenja primarne zdravstvene zaštite i ispunjenja standarda mera izvršenja za zdravstvene radnike sa VŠS i SŠS uočava se da je njihova opterećenost brojem usluga veća od normativima predviđene kod zdravstvene zaštite iz oblasti hitne medicinske pomoći, laboratorijske dijagnostike, radiološke i ultrazvučne dijagnostik i fizikalne medicine i rehabilitacije.

Obezbeđenost kadrom je dobra u svim oblastima zdravstvene zaštite koju pružaju domovi zdravlja.

Odeljenje za analizu, planiranje i
organizaciju zdravstvene zaštite
š e f

Prim. mr sci. med. dr Svetislav Krstić

n a č e l n i k C e n t r a
Dipl. ing. informatike Ivan Ristić